

Sag og Grundtanken i dette Forslag at vide, og det har ingenlunde været, fordi jeg bildte mig ind, at dette Forslag skulde være saaledes, at det skulde gaa over til at blive Lov uden yderligere Behandling fra Thingets Side. Det første Aar, da jeg stillede dette Forslag, udtalte jeg selv, at jeg i Grunden gjerne kunde have stillet det i Form af en Forespørgsel, men jeg troede, at det var vigtigt at sætte min Forespørgsel paa denne Maade ind i Lovs Form for at antyde, hvad det var, jeg vilde. Forrige Aar kom Forslaget efter de Forhandlinger, der vare blevne førte, frem i en noget anden Skikkelse, og navnlig bortffares der en Del, som angik andre tiendefrie Torder. Nu er det min Mening, at dette Lovforslag, der var til Forhandling lige i Slutningen af forrige Samling og derfor ikke med Nytte kunde henvises til et Udvalg, muligvis i Aar kunde blive det, og at vi da kunde faae at høre, hvorledes Thinget gemeentl. sit Udvalg vilde stille sig til Sagen og til Spørgsmaalet i det Hele, og jeg for min Part skulde være meget vel tilfreds, hvis et Udvalg blev nedsat, og det maatte med det samme Resultat, som det Udvalg, der blev nedsat ifjor angaaende et Lovforslag, som i Dag har været til Behandling og ogsaa blev behandlet ifjor, nemlig Forslaget af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen) om Tiendens Aflysning, idet jeg nemlig tror, at Regjeringen, naar den havde et bestemt Botium fra Folkethingets Side, vilde lægge mere Vægt paa Ordningen af et Forhold af denne Natur, end naar Opfordringen kom fra et enkelt Medlem. — At det skulde være en Konfiskation eller, som jeg erindrer, uagtet jeg ikke har læst Forhandlingerne fra ifjor igjennem, at det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds sagde, og gjentog i Dag om en anden Sag som en Slags Vigtighed, om jeg saa maa sige, at det skulde være en Plyndring, er jo omtrent det samme. Konfiskation er maatte en Plyndring fra Statsmagtens Side og Plyndring ordinære Høveres Haandtering. Det er den eneste Forskjel, der er derpaa. Men at det skulde være Tilfældet, at her var en saadan Konfiskation, kan jeg ikke tilskrive Andet end den Betragtning, at det, der omhandles i Lovforslaget, angik de store og magtige Herrer her i Landet, saa at de nok skulde se at blive frie for de paatagne Forpligtelser ved Hjælp af den senere Lovgivning, som de selv vare Herrer over, uden at det fra anden Side skulde kunne fordres, at naar Forholdet ikke var aldeles afløst, og der var en anden Lovgivningsmagt her i Landet, de saa ikke skulde sige, hvad der efter deres Betragtning maatte var retfærdigt. Efter min Betragtning maatte er det ikke retfærdigt, at de store Herrer gratis skulde komme bort fra deres Forpligtelser. Mig forekommer det tværtimod rigtigt, at de komme til at give et Bederlag, hvort jeg, paa Grund af den lange Tid, de have været i dette Forhold, vil indrømme, at der maa

gives et betydeligt Afslag, og det er en overordentlig billig Afstundelse, jeg her har foreslaet, hvilket ogsaa forrige Gang til en vis Grad anerkendtes af den ærede Konseilspræsident. Den ærede Konseilspræsident vil vist erindre, at han selv opgjorde et Regnestykke, hvorefter det af en stor Sædegaard kunde blive ren 30 a 40 Tdr. Byg, hvormed Sædegaardseieren kunde affinde sig fra hele dette Forhold og fra de Forpligtelser, der vare paalagte ham. Den ene af disse Forpligtelser bestaar endnu i usvækket Kraft, den anden tværtimod er der traadt noget Andet i Stedet for, som jeg for Næsten vil have skal gaa med i Kjøbet; thi disse store Herrer kunne dog ikke spise deres Sognepræster af med Bagateller. Det vilde efter min Formening være altfor smaa ligt, og jeg er overbevist om, at den store Flerhed er rundelig i saa Henseende, saa at de maatte til Syvende og Sidst ikke ville komme til at give mere, end de nu give. Men naar Forholdet mellem Præsten og Menighedens Medlemmer paatænkes forandret, er det dog vigtigt, at de Paagjældende ikke aldeles slippe for noget Bederlag, hvilket vilde kunne være blevet Følgen, hvis, som jeg før omtalte, Loven om Præsternes Pønning var bleven vedtagen. Der er dernæst i mit Forslag et andet Udtryk, som det ærede Medlem sagde var ikke mindre end ikke foreft. Det er den Bestemmelse, der findes i § 1, idet der nemlig staar der, at „fra samme Tid bortfalder den ved samme Lovbud nævnte Torders Giere paalagte Forpligtelse (eller Recognition for samme) at yde Bidrag til Underholdning af Sognepræsterne i de Sogne, i hvilke Torderne ere beliggende, lige med de tiendeydende Sognesfolk. — At under de i det Følgende ansøgte Betingelser“. Det ærede Medlem troede, at Meningen var den, at de skulde give fuld Tiende ligesom andre Folk; men det er bekjendt nok, at tiendeydende Medlemmer ere ogsaa de, der omhandles i Danske Lovs 2—23—13, hvor der staar: „Husmand, Indvæster og Beberfæmne, som ikke tiende til Kirken, enten af Kornfæd eller af Dvæg og Bispærne, skulle aarligen i fire Kvartaler give til Kirken een halv Mark Danske.“ Denne Slags Folk ere ogsaa Menighedsmedlemmer, de maa ogsaa yde Noget til Kirken, og da nu det, der hidtil har været ydet til Præsten, jo, dersom vi faae en Aflysning af Tiendevæsenet og Præsterne komme paa fast Gage, vil blive Bidrag, der ydes til Kirken, saa vil den Understøttelse, de Midler, som de ellers give til Præsten, blive Statsens Understøttelse til Kirken. Skulde altsaa dette Udtryk kunne misforstaaes saaledes, at det skulde komme til at betyde, at Vedkommende skulde give fuld Tiende, saa maa jeg sige, at dette begriber jeg ikke; thi da der i det Følgende staar, at de ikke skulle gjøre det, saa finder jeg ikke, at man skulde være tilbøjelig til at give en Fortolkning, som forekommer mig at være en saadan skarp juridisk Fortolkning, der imidler-